

^a Leo Mag. Ep.
109. ad Episc.
Provinc.

Provinciae Metropolitanæ officia gerere, cum Nicænum Canonem observari curarunt summi Pontifices, quo præceptum est, ut quisque Metropolitanus sua contentus sit Provincia. Cum autem unica esset Provincia Civilis Viennensis, quinam ejus & Arelatensis Episcopi Suffraganei essent, liquido non constabat. Quapropter horum uterque per totam Provinciam Metropolitanæ jura exercebat, ut discitur ex Leone Papa ^a, dum ait in decisione dictæ contentionis: *Consideratis allegationibus utriusque partis præsentium Clericorum, ita semper intra Provinciam vestram, & Viennensem & Arelatensem civitates claras fuisse reperimus, ut quarundam causarum alterna ratione, nunc illa in Ecclesiasticis privilegiis, nunc ista præcelleret: cum tamen eisdem commune jus quondam fuisse à gentibus proderetur.* Unde quamvis Marinus Arelatensis subscribens Concilio I. civitatis suæ, se ex Provincia Viennensi dicat, non tamen hunc Viennensi Metropolitano subiectum, ejusque Suffraganeum fuisse credendum est, sed conjunctim cum eò Metropolitam hujusce Provinciae. Arelatum clarissima civitas erat, & Vienna illustris Metropolis, ut infra dicemus: ambæ in eadem Provincia Civili, quæ hætenus divisa non fuerat. Cum ergo decretum est à Synodo Nicæna, ut per suam quamque Provinciam jus Metropolitanæ singuli haberent, Viennensis id per Viennensem Provinciam exercere cœpit: nec tamen destitit Arelatensis, qui à primis seculis illo potitus erat. Quamobrem plura Ecclesiæ tranquillitati parum consentanea cum sæpius orirentur, uterque à Patribus Concilii Taurinensis petiit, ut quis eorum verus Metropolitanus esset judicaret. Patres haud ignari antiquæ dignitatis civitatis Arelatensis, quam Metropolim circa hæc ipsa tempora Theodosius & Valen-

^b Theod. & Valen.
Nov. quæ
supra.
^c Concil. Nicæ.
Can. 4.
^d Conc. Taurin.
ubi supra.

tinianus in Novella sua ^b nominant, necnon juris, quod à Concilio Nicæno ^c Viennensis Episcopus tanquam Provinciae Viennensis Metropolita obtinuerat, hanc tulere sententiam, qua contentio illorum terminata est, Viennensi Provincia in duas divisa: ^d *Illud deinde inter Episcopos urbium Arelatensis & Viennensis, qui de primatus apud nos honore certabant, à sancta Synodo definitum est, ut qui ex eis adprobaverit suam civitatem esse Metropolim, is totius Provinciae honorem primatus obtineat: & ipse juxta Canonum præceptum ordinationum habeat potestatem.* Certè ad pacis vinculum conservandum, hoc consilio utiliore decretum est, ut si placet memoratarum urbium Episcopis, unaquæque de his viciniores sibi intra Provinciam vindicet civitates, atque eas Ecclesias visitet, quas oppidis suis vicinas magis esse constiterit: ita ut memores unanimiatis atque concordie, non alter alterum, longius sibi usurpando quod est alii propius, inquietet.

^e D. Leo P.
Ep. 109.

Porro decretum istud exequens D. ^e Leo, hæc, ut inter eos pacem firmaret, constituit: *Unde Viennensem civitatem, quantum ad Ecclesiasticam justitiam pertinet, in honorem penitus esse non patimur, præsertim cum de receptione privilegii auctoritate jam nostræ dispositionis utatur. Quam potestatem Hilario Episcopo ablatam, Viennensi Episcopo credidimus deputandam. Qui ne repente semetipso factus videatur inferior, vicinis sibi quatuor oppidis præsidebit, id est Valentia, & Tarantasia, & Genava, & Gratianopoli, ut cum his ipsa Vienna sit quinta, ad cujus Episcopum omnium prædictarum Ecclesiarum sollicitudo pertineat: reliquæ verò civitates ejusdem Provinciae sub Arelatensis Antistitis auctoritate & ordinatione consistant.* Idem postea Symmachus ^f Papa confirmavit, ut in ejus Epistolis legitur: sicque ex unica Civili Viennensi duæ Ecclesiasticæ factæ sunt. Mansit tamen semper indivisa Viennensis, quantum ad ordinem civilem: imo & Vienna per eam omnem Primatum civilem obtinuit, Arcadio & Honorio imperantibus. Ac licet talis mutationis causa alia vix assignari possit, quam rerum humanarum mobilitas & inconstantia, non minus ideo certa est: patetque in Notitia civili sub his condita, qua inter civitates Viennæ subditas Arelatum extat: quamvis aliter factum sit in ordine Ecclesiastico, quo, ut diximus, multa post adhuc secula Arelatum sedes Primatis fuit.

^f Symmachus
P. Epist. 10.